

ЛОГІСТИЧНІ ВИТРАТИ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ ТРИВАЛИХ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Зростання конкуренції в умовах посилення різнонаправлених мегатенденцій глобалізації та індивідуалізації супроводжується як перманентними змінами значень головних критеріїв конкурентоспроможності, таких як витрати, якість, час та еластичність, досягнутих суб'єктами господарювання, так і іманентними відносинами між цими критеріями для відповідного суб'єкта господарювання. За таких умов логістична діяльність підприємств може справити істотний вплив на позитивні зміни окреслених критеріїв: логістичні витрати можуть складати істотну частку загальних (повних) витрат підприємства та мати досить високу субституційність по відношенню до інших складових витрат; якість логістичних рішень, якість реалізації логістичних процесів, якість логістичного сервісу можуть мати істотний вплив на сатисфакцію клієнта; час, як тривалість циклу обслуговування клієнта, містить лівову частку витрат часу, не зв'язаного з безпосереднім виготовленням кінцевого продукту; еластичність задоволення вимог клієнта щодо просторової, часової, асортиментної, цінової доступності товарів теж тісно корелює із логістичною діяльністю. У поданих оцінках реляцій мова йде як про операційні витрати, так і інвестиційні витрати, пов'язані із створенням необхідної інфраструктури логістичних процесів.

Ефективним інструментом виокремлення впливу логістичних витрат (операційних та інвестиційних) на динаміку конкурентоспроможності підприємства можна вважати модифіковану модель Дюпона (DuPont Model), котра дозволяє здійснити багатофакторний аналіз рентабельності власного капіталу (ROE): $ROE = \frac{ЧП}{BP} \times \frac{BP}{A} \times \frac{A}{BK}$, де ЧП – сума чистого

(нерозподіленого) прибутку за розрахунковий період; BK – сума власного капіталу на останню звітну дату; BP – виручка від реалізації продукції (за виключенням непрямих податків); A – величина активів на останню звітну дату.

За цією моделлю рентабельність власного капіталу є добутком рентабельності продаж, оборотності активів та фінансового важеля. Кінцевий результат (ROE) залежить від того, в якій мірі підприємство може використати можливості щодо покращення трьох часткових показників (факторів). При цьому не складе великих проблем аналітику здійснити ідентифікацію впливу логістичної діяльності на кожного з них, застосувавши прийоми розширення чи/та подовження моделі шляхом уведення відповідних факторів [1, с.50-59].

Формалізація розрахунків за цією моделлю в імітаційному режимі з використанням логістичних змінних у структурі активів дозволяє обґрунтувати оптимальний рівень аутсорсингу у логістичній діяльності підприємства. При цьому можна отримати достатньо надійні оцінки прогнозу щодо впливу таких рішень на основні складові логістичних витрат: транспортних, складських, адміністративних, витрат замороження капіталу в запасах. Лише зменшення власних складських потужностей за рахунок аутсорсингу спричиняє корисні зміни у структурі необоротних та оборотних активів, перекваліфіковує частину постійних витрат у змінні, чим сприяє покращенню показників діяльності підприємства. До цього долучаються наслідки підвищення якості, «стискання» циклу обслуговування та підвищення логістичної доступності товарів завдяки стратегічно розбудованій еластичності.

1. Крикавський Є. Аналіз використання виробничих ресурсів та витрат /Є. Крикавський // Навч. посіб. – Львів: Вид. Держ. уні-ту «Львівська політехніка», 1997. – 220 с.